

PÖYTÄKIRJA / PROTOKOLL

Suomalais-norjalaisen poroaitakomission kokouksesta / *fra møtet i norsk/finsk reingjerdekommissjon*

Paikka / *Sted*: Saariselkä

Pvm / *Dato*: 26-27.11.2019

Läsnä komission jäsenet / *Kommisjonsmedlemmer til stede*:

Morten Floor	<i>Landbruks- og matdepartementet Norjan maatalous- ja elintarvikeministeriö</i>
Johan Ingvald Hætta	<i>Landbruksdirektoratet (deltar i møtet via skype) Norjan maatalouden keskusvirasto (osallistuu skypen välityksellä kokoukseen)</i>
Hannu Linjakumpu	<i>Yksikön päällikkö, Lapin ELY-keskus Enhetschef, Lapplands NMT-central*</i>
Anne Ollila	<i>Toiminnanjohtaja, Paliskuntain yhdistys Daglig leder, Reinbeitedistriktenes forening</i>

Sihteeristö / *Sekretariat*:

Kari Henttunen	<i>Paliskuntain yhdistys, Reinbeitedistriktenes forening</i>
Jette Høylo-Rosenberg	<i>Landbruksdirektoratet, Norjan maatalouden keskusvirasto</i>

Muut osallistujat / *Øvrige deltakere*:

Asbjørn Kulseng	<i>Landbruksdirektoratet, Norjan maatalouden keskusvirasto</i>
Ingolf Balto	<i>Fylkesmannen i Finnmark, Finmarkun lääninhallitus</i>
Kirsi Huhtamäki	<i>Rikokomisario, Lapin poliisilaitos, Kriminalkommisarie, Polisinrättningen i Lappland*</i>

Tulkit / *Tolker*: Taina Aellig ja / og Kristiina Antinjuntti

60/19 Kokouksen avaaminen / Åpning av møtet

Puheenjohtaja Hannu Linjakumpu avasi kokouksen ja toivotti komission varsinaiset jäsenet, tulkit ja muut kokoukseen osallistuvat henkilöt tervetulleeksi Saariselälle. Leo Kortesalmi on 2019 loppuun saakka poissa palveluksesta. Hänen sijaisensa näissä poroasioissa on Kirsi Huhtamäki. Hän ei ole komission jäsen mutta hoitaa käytännön poroasioita Kortesalmen poissaolon ajan.

Møteleder Hannu Linjakumpu åpnet møtet og ønsket kommisjonens faste medlemmer, tolkene og øvrige møtedeltakere velkommen til Saariselkä. Leo Kortesalmi er ikke i tjeneste frem til utgangen av 2019. Kirsi Huhtamäki er hans stedfortreder for ærender med tilknytning til rein. Hun er ikke medlem av kommisjonen, men tar seg av praktiske oppgaver i tilknytning til rein i Kortesalmis fravær.

61/19 Esityslistan hyväksyminen / Godkjenning av dagsorden

Käytiin läpi Suomen kokoukselle laatima esityslista.

Dagsordenen som Finland hadde satt opp til møtet, ble gjennomgått.

Päätös: Hyväksyttiin laadittu esityslista

Vedtak: Den oppsatte dagsordenen ble vedtatt

62/19 Edellisen kokouksen pöytäkirjan allekirjoittaminen / Underskriving av protokollen fra siste møte

Koska kolme (Katarina Pålve Gaup, Leo Kortesalmi ja Johan Ingvold Heatta) edellisessä kokouksessa mukana ollutta komission jäsentä ei nyt ole paikalla, pöytäkirjan allekirjoittaminen jää myöhäisempään ajankohtaan. Pöytäkirjan tarkoitus on kertoa lyhyesti kokouksen kulusta, käydyistä keskusteluista ja tehdyistä päätöksistä. Pöytäkirjaan ei ole tarkoituksenmukaista kirjata asioiden taustatietoja mitä ei ole käsitelty kokouksessa.

Fordi tre kommisjonsmedlemmer (Katarina Pålve Gaup, Leo Kortesalmi ja Johan Ingvold Hætta) som deltok i forrige møte, ikke er til stede nå, flyttes underskriving av protokollen til ei senere tidspunkt. Formålet med protokollen er å kort referere møtets gang, diskusjonene samt fattede vedtak. Det er ikke hensiktsmessig å notere bakgrunnsinformasjon som ikke har vært behandlet på møtet.

Päätös: Pöytäkirja hyväksyttiin muilta osin paitsi kohtaan 56/19 kappaleisiin 3,4 ja 5 tehtiin tekstitarkennuksia.

Vedtak: Protokollen ble godkjent med unntak av punkt 56/19 der teksten i avsnittene 3, 4 og 5 ble justert.

63/19 Porotalouden ajankohtaiskatsaukset Norjasta ja Suomesta / Orientering om aktuelle nyheter i reindriften i Norge og Finland

Päätös: Merkittiin katsaukset tiedoksi

Vedtak: Orienteringene ble tatt til etterretning

Edellisen kokouksen jälkeen suoritettut kunnostustoimet sekä yhteydenotot kentältä sopimusaitoihin liittyen / Vedlikeholdsarbeid gjennomført etter forrige møte og henvendelser fra reindriften angående konvensjonsgjerder

Suomessa on toteutettu peruskorjaukset aikaisemmin aitakomissiossa esitetyn suunnitelman mukaisesti. Ainoa poikkeus suunnitelmaan on, että Nuorgamissa Pulmangista itään jouduttiin korjaamaan aitaä pätkissä aidan huonokuntoisuuden vuoksi. Paliskunnittain on tehty kuukausittaiset aitatarkastukset. Suomessa painopiste valtakuntien välisten poroesteaitojen peruskorjauksessa on Norjan vastaisella rajalla.

Norjassa Suomen vastaista poroaitaa on korjattu pitämään porot erillään. Budjettisyistä mitään suuria korjauksia ei ole voitu tehdä. Tromsan, Kautokeinin ja Pasviikin alueella poronistajat ovat ylläpitäneet ja kunnostaneet aitaä. Finmarkin ja Tromsan maakunnat on yhdistetty ja kaikki aitojen kunnossapito on keskitetty. Raja-alueilla aitojen kunnossapidosta vastaa Ingolf Balto. Poroaitojen osalta on aloitettu suunnittelutyö ja sille on varattu oma budjetti. Budjetissa on priorisointi suunnitelmien laatiminen. Suunnitelma laaditaan viideksi vuodeksi eteenpäin. Suunnitelmaa varten kartoitettiin koko Norjan vastuulla olevan aitalinjan tilanne 272 km matkalla. Suunnitelmat on laadittu siten, että aitalinjat ja korjaukset on laitettu alueittain kiireellisyysjärjestykseen. Tavoitteena on saada viidessä vuodessa uudistettua priorisointilistan mukaiset aitaosuudet

I Finland er det blitt gjennomført reparasjonsarbeider i henhold til planen som ble lagt frem for reingjerdekommissjonen tidligere. Eneste avvik fra planen var at gjerdet i Nuorgam øst for Polmak måtte repareres avsnitt for avsnitt på grunn av gjerdets dårlige tilstand. I reinbeitedistriktene er det blitt gjennomført månedlige inspeksjoner av gjerdet. I Finland legges hovedtyngden av reparasjonsarbeidene av grensegjerdene på grensen mot Norge.

I Norge er reingjerdet mot Finland blitt utbedret slik at reinen holdes atskilt. Av budsjettmessige grunner har det ikke vært mulig å foreta større reparasjoner. På strekningene i Tromsø, Kautokeino og Pasvik har reinerne vedlikeholdt og reparert gjerdet. Finnmark og Troms fylker er blitt slått sammen og all vedlikehold av gjerder er blitt sentralisert. Det er Ingolf Balto som er ansvarlig for vedlikehold av gjerder i grenseområdet. Planleggingsarbeidet for reingjerdet har begynt og har fått tildelt et eget budsjett. I budsjettet er oppstilling av planen prioritert. Planen blir satt opp for fem år fremover. For planen ble det gjennomført en kartlegging av tilstanden av hele gjerdestrekningen på 272 km som Norge har ansvar for. Planen er utformet slik at gjerdestrekningene og reparasjonene er satt opp i rekkefølge innenfor hvert område etter hvor det haster mest. Det tas sikte på å fornye gjerdestrekningene i henhold til prioritetslisten i løpet av fem år.

Päätös: Merkittiin selvitykset ja kentältä tulleet palautteet mm. Paatsjoelta tiedoksi sekä niihin liittyvät tehdyt toimenpiteet ja korjaukset. Jatkossa parannettava ilmoituksien tekemistä maasta toiseen. Norja toimittaa tehdyt suunnitelmat Suomen osapuolelle tiedoksi.

Vedtak: Både redegjørelsene og tilbakemeldingene fra reindriften, deriblant fra Pasvik, samt gjennomførte tiltak og reparasjoner på de nevnte stedene ble tatt til etterreining. Heretter skal meldingene over landegrensene bli bedre. Norge oversender oppsatte planer til den finske parten til orientering.

**Edellisen kokouksen jälkeen tapahtuneet rajanylitykset toimenpiteineen /
Grensekryssinger siden siste møte samt tiltak**

Kirsi Huhtamäki kävi läpi norjalaisten porojen rajanylitykset Suomeen 2019. Alkuvuonna 2019 viimeiset ylitykset tapahtuivat helmikuussa. Viime talven vahinkoja arvioitiin kesäkuun alussa yhdessä norjalaisten kanssa. Syksyllä ja alkutalven aikana ilmoituksia Norjan poroista on tullut neljä. Ensimmäisestä ylityksestä ilmoitettiin 6.11, jolloin kaksi poroa oli tullut yli Karigasniemessä. Toinen ilmoitus tuli 13.11.2019 Nuvvuksesta, jolloin oli tullut 300 poroa Suomen puolelle. Kolmas ilmoitus tuli seuraavana päivänä 14.11.2019, jolloin ilmoitettiin 600 poroa tulleen yli Levajoen kohdalta. Neljäs ilmoitus tuli 21.11.2019, jolloin oli tullut yli 10 poroa Ailigasniemessä ja 25 poroa Lohikosteessa. Poroista on tehty ilmoitus Norjan viranomaisille. Norjan porojen mahdollisesti aiheuttamista vahingoista tehdään alustavat kartoitukset jo nyt, mutta varsinaisten vahinkojen arviointiin päästään vasta keväällä lumien sulettua. Yhteensä Norjan poroja on tullut suomeen vajaa 1 000. Ilmoitusten mukaan kaikki porot on saatu toimitettua takaisin Norjan puolelle joko Suomen tai Norjan poromiesten toimesta. Suomen viranomaisilla ei ole tiedossa, että suomalaisia poroja olisi kulkeutunut Norjan puolelle.

Kirsi Huhtamäki gikk gjennom grensekryssningene av norske rein til Finland i 2019. I første del av 2019 skjedde de siste grensekryssningene i februar. Skadene etter forrige vinter ble taksert i begynnelsen av juni sammen med norske representanter. I løpet av høsten og tidlig i vinter er det kommet inn fire meldinger om norsk rein. Meldingen om den første grenseoverskridelsen kom den 6.11. etter at to rein var kommet over ved Karigasniemi. Den andre meldingen kom den 13.11.2019 fra Nuvvus da 300 rein var kommet over på finsk side. Den fjerde meldingen kom dagen etter, den 14.11.2019, da det kom inn en melding om at 600 rein var kommet over ved Levajok. Den fjerde meldingen kom inn den 21.11.2019 da 10 rein var kommet over ved Ailigasniemi og 25 rein ved Luossagoatnil. Melding om rein er sendt til norske myndigheter. Allerede nå blir det foretatt en foreløpig kartlegging av eventuelle skader som er voldt av rein, men selve skadetaksering kan gjennomføres først til våren etter at snøen er smeltet. Alt i alt har i underkant av 1 000 norske rein kommet til Finland. Det er blitt meldt at alle reinene er blitt tilbakeført til Norge enten av finske eller norske reineiere. De finske myndighetene har ikke kjennskap til at finske rein har gått over til Norge.

Suomen delegaatio tiedusteli Norjan delegaatiolta, miten näin suuria määriä poroja pääsee tulemaan Suomen puolelle paimennusvelvoitteesta huolimatta. Suomalaiset poromiehet joutuvat tekemään asian eteen paljon heille kuulumatonta työtä, kun he joutuvat päivystämään, tekemään ilmoitukset ja palauttamaan porot takaisin Norjaan. Suomen delegaatio tiedusteli lisäksi, miksi Norjan puolella olleet aidat purettiin ennen kuin uusi aita on rakennettu tilalle. Tenojokilaaksossa on haasteellista toimia sopimuksen mukaisesti, kun poroja on tulossa näinkin suuria määriä Suomen puolelle.

Den finske delegasjonen spurte den norske delegasjonen hvordan slike mengder med rein kunne komme over på finsk side til tross for vokteplikten. De finske reineierne er i denne forbindelse nødt til å utføre mye arbeid som ikke hører under deres arbeidoppgaver siden de er nødt til å holde vakt, sende meldinger og føre reinen tilbake til Norge. I tillegg lurte den finske delegasjonen på hvorfor gjerdene på norsk side er blitt revet før det nye gjerdet er satt opp til å erstatte det gamle. I Tanadalen er det utfordrende å overholde konvensjonen når det kommer rein over til Finland i så store mengder.

Norjan delegaatio tukee Suomen delegaation kommentteja. Ongelmana oli, että kun porot lähtivät siirtymään talvilaitumille, niin näissä maasto-olosuhteissa ja vanhan aidan ollessa poissa poroja pääsi tulemaan Suomen puolelle näinkin suuria määriä. Vanha aita piti purkaa pois uuden aidan tieltä. Norjassa oli haasteita kilpailutuksen kanssa ja uutta aitaa ei saatu rakennettua suunnitelmien mukaan kesän aikana. Nyt tapahtuneisiin rajanylityksiin on varmasti monia syitä. Norjan delegaation mielestä on tärkeää, että kun saadaan tieto porojen

menemisestä Suomen tai Norjan puolelle, niin siinä yhteydessä saataisiin arvio myös mahdollisesti vaadittavasta korvauksesta. Myös tieto siitä, aiotaanko järjestää katselmusta vahinkojen arvioimisesta komission valtuutusten mukaisesti. Tässä yhteydessä pitäisi ottaa kantaa siihen tehdäänkö vahinkojen arviointi heti, onko alueelle tullut poroja ja ovatko porot norjalaisia vai suomalaisia ja minkä suuruisia mahdolliset korvausvaatimukset tulevat olemaan. Todelliset vahingot voidaan todeta vasta kesällä, mutta olisi tärkeää saada ensiarvio siitä kuinka laajoja vahingot ovat. Norjan puolelta halutaan olla mukana näissä katselmuksissa. Katselmusten suorittamiseen ja aikatauluun toivottaisiin hieman joustavuutta. Lisäksi pitäisi ajatella niin, että jos porojen tuleminen maasta toiseen jatkuu, porot pitäisi koota aitaan, tarkistaa merkit ja asettaa kustannukset poronmistajien maksettaviksi. Suomalaisen porojen tulemisesta Norjaan, mitä myös tapahtuu, saadaan tieto eri syistä Suomen poronmistajilta vasta jälkikäteen. Yksi syy saattaa olla siinä, että on eroja, miten CWD-seurantaa ja sitä koskevaa lainsäädäntöä tulkitaan kummassakin maassa.

Todettiin myös, että ylitysten ilmoittamisessa sähköpostilla ja asioiden käsittelyn jouduttamisessa voidaan käyttää asiointikielenä englantia, mutta virallisissa lomakkeissa yms. käytetään virallisia kieliä norjaa ja suomea.

Den norske delegasjonens stiller seg bak den finske delegasjonens kommentarer. Problemet var at da reinen begynte å flytte til vinterbeitene i disse terrengforhold og mens det gamle gjerdet var borte, så kom det rein over til finsk side i så pass store mengder. Det gamle gjerdet måtte rives for å gi plass til det nye gjerdet. I Norge oppsto det utfordringer med anbuds konkurransen, og man fikk ikke satt opp det nye gjerdet i løpet av sommeren som planlagt. Det finnes sikkert mange grunner til grenseoverskridelsene som nå har skjedd. Den norske delegasjonen anser det som viktig at man i forbindelse med informasjon om at rein har krysset grensen enten til Finland eller til Norge, også får et estimat av eventuelle erstatningskrav, samt informasjon om det er planlagt å gjennomføre en befarings til om skadene i henhold til kommisjonens mandat. I denne forbindelse burde det tas stilling til om skadevurderingen blir gjort straks, om rein har kommet inn på området og om det dreier seg om norsk eller finsk rein og hvor store eventuelle erstatningskrav kommer å bli. De reelle skadene kan slås fast først til sommeren, men det er viktig å få et første estimat av skadenes omfang. Den norske siden ønsker å delta i disse befaringsene. Det ønskes en viss fleksibilitet i forhold til befaringsenes gjennomføring og tidsplan. I tillegg burde man tenke over at dersom rein fortsetter å krysse grensen mellom landene, burde reinen samles i inngjerdingen, reinmerkene kontrolleres og kostnadene kreves tilbake av reieneierne. Når finsk rein kommer over til Norge, noe som også skjer, får man informasjon fra finske reieneiere først i etterkant av ulike grunner. En av grunnene kan komme av at det er ulik praksis for CWD-oppfølging og for tolkning av lovene i de to land.

Det ble også konstatert at kommunikasjonen kan foregå på engelsk ved meldinger om grenseoverskridelser og for raskere saksbehandling, men på offisielle skjemaer og liknende brukes norsk og finsk som offisielle språk.

Päätös: Kuultiin toimivaltaisen viranomaisen Kirsi Huhtamäen katsaus porojen ylityksistä sekä palautteet molemmista maista. Ilmoitukset tulee tehdä riittävän aikaisin ja riittävässä laajuudessa asianomaisille henkilöille. Varsinkin talviaikana se on tärkeää johtuen muuttuvista sääolosuhteista. Mahdolliset korvausvaatimukset ilmoitetaan myös mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Vedtak: Ansvarlig tjenestekvinne Kirsi Huhtamäki orienterte om grensekryssing av rein samt tilbakemeldinger fra begge land. Meldingene skal sendes til de ansvarlige personene tidlig nok og de skal være tilstrekkelig omfattende. Dette er særdeles viktig vinterstid på grunn av skiftende værforhold. Eventuelle erstatningskrav meldes også inn så tidlig som mulig.

Kommission aiempien kokousten perusteella käsiteltävää / Oppfølgingspunkter fra tidligere kommisjonsmøter

- a) Tilannekatsaus Angeli-Vanha Karigasniemi osuudesta ja prosessin etenemisestä aitasopimuksen artikla 24 mukaisesti. Molempien maiden perustelut maasto-olosuhteet käsitteen merkityksen tulkinnalle (toimitetaan kirjallisena ennen Saariselän kokousta).

Statusrapportering fra strekningen mellom Angeli og Gamle Karigasniemi og orientering om videreføring av prosessen i henhold til reingjerdekonvensjon artikkel 24. Begge lands begrunnelser for tolkningen av betydningen av begrepet topografiske forhold (oversendes skriftlig før møtet i Saariselkä).

Päätös: Kuultiin molempien maiden kansalliset perustelut valtiosopimuksen termin "maasto-olosuhteet" tulkinnasta, ottaen huomioon käytettävissä olevan kirjallisen dokumentaatio. Asiakohtaan merkitään liitteeksi Morten Floorin lähettämä kirje (Liite 1.) sekä Suomen hallituksen esitys HE143/2016 vp. (Liite 2.)

Vedtak: Kommisjonen ble orientert om begge landenes nasjonale begrunnelser for tolkningen av termen «topografiske forhold» basert på den skriftlige dokumentasjonen som er tilgjengelig. Et brev fra Morten Floor (vedlegg 1) og den finske regjeringens proposisjon til riksdagen HE143/2016 vp. (vedlegg 2) legges ved dette punktet.

- b) Karasjoen ylitys, tilannekatsaus 11/2019 / Kryssing av Karasjohka, statusrapport pr. 11/2019.

Viimeinen vaihe ei ole toteutunut Karasjoen ylityksessä. Suunnittelut on viety loppuun. Mikään ei viittaa siihen, että se ei toteutuisi. Lopullisen ratkaisuun Karasjoen ylityksessä vaikuttaa myös se mihin ratkaisuun päädytään ylempänä Inarijokilaaksossa. Yksityiskohtaista suunnitelmaa joen ylityksestä ei vielä ole tehty.

Den siste fasen av kryssningen av Karasjohka er ikke blitt gjennomført. Planen er sluttført. Det er ikke noe som skulle tilsi at den ikke blir gjennomført. Den endelige løsningen blir også påvirket av hvilken løsning man lander på lengre oppe i Anarjohkadalen. Det er ennå ikke laget en detaljert plan for kryssningen av elva.

Päätös: Merkittiin tiedoksi Norjan delegaation tiedoksianto Karasjoen ylityksen osalta. Asiaan palataan tulevissa kokouksissa.

Vedtak: Den norske delegasjonens informasjon angående kryssningen av Karasjohka ble tatt til etterretning. Man kommer tilbake til saken på kommende møter.

- c) Käydään läpi uudet tekniset määräykset sopimusaitojen rakentamista varten tehdyn valmistelun ja osapuolille toimitettujen luonnosten pohjalta. / Gjennomgang av ny teknisk spesifikasjon for oppføring av konvensjonsgjerde med utgangspunkt i de forberedte utkastene som er oversendt partene.

Johan I. Heatta esitteli poroesteaidalle yhteistyössä aitatyönjohtaja Kari Henttusen kanssa laaditut tekniset määräykset.

Johan I. Hætta presenterte teknisk spesifikasjon for reingjerdet som var blitt utarbeidet i samarbeid med Kari Henttunen.

Päätös: Tekniset määräykset viimeistellään ja lähetetään kommenttikierrokselle hyvissä ajoin ennen seuraavaa kokousta. Tekniset määräykset hyväksytään seuraavassa kokouksessa.

Vedtak: Teknisk spesifikasjon blir slutført og sendt ut for kommentarer i god tid før neste møte. Teknisk spesifikasjon vedtas på neste møte.

d) Sopimusaitaan liitettyjen aitojen tilannekatsaus ja sopiminen jatkotyöstä. / *Situasjonen og videre arbeid vedrørende tilknytningsgjerder til konvensjonsgjerdet*

Suomi esitteli paliskunnittain ne aidat, mitkä on liitetty sopimusaitaan. Käytössä olevien tietojen mukaan aitojen liittämisiä sopimusaitaan ei ole käsitelty aitakomissiossa. Suomen puolella kaksi aitaa on rakennettu ja liitetty osaksi sopimusaitaa Norjan puolella.

Finland presenterte tilknytningsgjerdene til konvensjonsgjerdet for hver reinbeitedistrikt. I følge disponibel informasjon er tilknytningen av gjerdene til konvensjonsgjerdet ikke blitt behandlet i gjerdekommisjonen. To finske gjerder er ført opp på norsk side og tilknyttet konvensjonsgjerdet og integrert i det.

Päätös: Seuraavaan kokoukseen selvitetään Norjan alueella sopimusaitaan liitettyjen aitojen lainsäädännöllinen tilanne. Ennen seuraavaa kokousta osapuolet lähettävät asiasta esityksen komissiolle. Seuraavaan kokoukseen selvitetään myös sitä, onko yksityismaita luvallista aidata poroesteaitojen sopimusalueella.

Vedtak: Frem til neste møte utredes den juridiske situasjonen vedrørende gjerder som er knyttet til konvensjonsgjerdet på norsk territorium. Før neste møte sender partene et forslag i saken til kommisjonen. Frem til neste møte utredes også om det er lovlig å inngjerde private eiendommer på konvensjonsgjerdets område.

e) Yhteinen paikkatietokanta – jatketaan työtä sopimuksen loppuunsaattamiseksi tehdyn ja osapuolille toimitetun valmistelun (sopimusluonnos) pohjalta. / *Felles kartdatabase – videreføring av arbeidet med å slutføre avtalen med utgangspunkt i det forberedte avtaleutkastet som er oversendt partene.*

Marja Anttonen esitteli maiden yhdessä valmisteleman yhteisen paikkatietokantaa koskevan sopimusluonnoksen.

Marja Anttonen presenterte avtaleutkastet om felles kartdatabase som landene hadde utarbeidet i fellesskap.

Päätös: Komissio hyväksyi joitakin täsmennyksiä sopimusluonnokseen ja antoi evästeet työn loppuun saattamiselle. Sopimus viimeistellään annettujen kommenttien ja toimeksiantojen pohjalta hyväksyttäväksi seuraavassa kokouksessa.

Vedtak: Kommisjonen vedtok enkelte presiseringer i avtaleutkastet og ga innspill til slutføringen av arbeidet. Avtalen blir slutført på grunnlag av de innkomne kommentarene og oppdragene slik at den kan vedtas på neste møte.

f) Mikonojan työmaa-asunnon käyttö- ja huoltosopimus. Osapuolille toimitetun sopimusluonnoksen läpikäyminen ja hyväksyminen. / *Avtale om bruksrett og vedlikehold vedrørende arbeiderbrakken i Mikonoja Gjennomgang og godkjenning av avtaleutkastet som er oversendt partene.*

Norjan osapuoli ei hyväksynyt laadittua käyttö- ja huoltosopimusta. Lähtökohtaisesti Norja on antanut Suomelle rakennusvaiheessa tietyn rahasumman, mitä vastaan se katsoo saavansa kämpän käyttöoikeuden. Norjan osapuoli katsoo, että jos he olisivat kämpän omistajina Suomen puolella, tilanne olisi toinen. Jos tämä lähtökohta olisi ollut esillä aikaisemmin asiaa olisi käsitelty toisella tavalla.

Den norske parten godtok ikke bruksretts- og vedlikeholdsavtalen som var blitt utarbeidet. I utgangspunktet ga Norge Finland et visst beløp i byggefasen som kompensasjon for å få bruksrett. Den norske parten anser at situasjonen hadde vært en annen dersom de hadde vært eiere av hytta på finsk side. Dersom dette utgangspunktet hadde vært oppe tidligere, hadde saken blitt behandlet på en annen måte.

Päätös: Suomi tarkentaa käyttösopimusta kohdan "kustannuksenjako" osalta. Asiaan palataan seuraavassa kokouksessa.

Vedtak: Finland presiserer bruksrettsavtalens punkt om "kostnadsfordeling». På neste møte kommer man tilbake til saken.

67/19 Muut asiat / Eventuelt

Päätös: Merkittiin tiedoksi, että muita asioita ei ollut.

Vedtak: Det ble tatt til etterretning at det ikke var saker under punktet eventuelt

68/19 Komission seuraavan kokouksen ajankohta ja paikka / Tid og sted for neste kommisjonsmøte

Päätös: Seuraava kokous pidetään 27.2.2020 Oslossa.

Vedtak: Neste møte finner sted den 27.2.2020 i Oslo.

69/19 Yhteenveto ja kokouksen päättäminen / Oppsummering og avslutning av møtet

Puheenjohtaja kiitti osallistujia aktiivisesta, asiallisesta ja ratkaisuhakuisesta kokouksesta.

Kommisjonens leder takket deltakerne for et aktivt, saklig og løsningsorientert møte.

Morten Floor

Johan Ingvald Hætta

Hannu Linjakumpu

Anne Ollila

LIITE ASIA 66/19 a) / VEDLEGG SAK 66/19 a)

1. Norjan kannan laatiminen / Utdypning av norsk standpunkt

Norjassa päädyttiin ratkaisuun, jossa Norjan ja Suomen välisten neuvottelujen tuloksena syntynyt valtiosopimus sisällytettiin kokonaisuudessaan poronhoitolakiin. Ks. [Norjan hallituksen lakiesitys Suurkäräjille] Prop. 50 L (2015-2016)

<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Saker/Sak?p=64430>

Saariselän kokousta varten Norjan valtuuskunta lähetti kaksi eri valtiosopimustekstiä, jotka tukevat Norjan valtuuskunnan tulkintaa käsitteestä ”maasto-olosuhteet”. Toinen on se sopimusteksti, joka oli olemassa keuhällä 2014 ja ennen 18. kesäkuuta 2014 pidettyä valtuuskuntien johtajien välistä neuvottelukokousta. Toinen on kyseisen kokouksen neuvottelutulos. Ensimmäiseen versioon sisältyi aidan rakentaminen Suomen puolelle rajaa Angelista Vanhaan Karigasniemeen. Edelleen aita olisi rakennettava niin lähelle rajaa kuin on mahdollista maantieteellisten seikkojen ja **rakennetun ympäristön** vuoksi.

Jotta varmistettaisiin, että Angelista vanhaan Karigasniemeen aita rakennetaan niin lähelle valtakunnan rajaa kuin maasto-olosuhteet sallivat, päädyttiin 18. kesäkuuta pidetyssä neuvottelukokouksessa yksimielisyyteen siitä, että **rakennettu ympäristö poistetaan kriteerinä tämän aidan sijaintia arvioitaessa**. Päädyttiin myös artiklassa 5 korostamaan, että Poroaitakomission on varmistettava, että Angelin ja vanhan Karigasniemen välille aita rakennetaan niin lähelle valtakunnanrajaa kuin maasto-olosuhteet sallivat. 18. kesäkuuta pidetyssä neuvottelukokouksessa saavutettu yksimielisyys sisällytettiin lopulliseen valtiosopimukseen. Tämä oli aivan ratkaiseva edellytys Norjan suostumiselle siihen, että kyseisellä osuudella valtiosopimuksen määräykset toteutuisivat valtakunnanrajan eikä poroaidan perusteella.

Sillä perusteella, että 18. kesäkuuta pidetyn neuvottelukokouksen tuloksena rakennettu ympäristö poistettiin arviointikriteerinä, pyydämme Suomen valtuuskuntaa nyt tekemään selkoa perusteluista Suomen toimeenpanolakiin sisällytetyille laajennetulle tulkinnalle. Komission viime kokouksessa tehdyn yksimielisen päätöksen perusteella pyydämme, että kyseinen dokumentointi toimitetaan Norjan neuvotteluvaltuuskunnalle ennen 5. maaliskuuta pidettävää kokousta.

Norjan valtuuskunnan päällikkö

Morten Floor

...

I Norge valgte man en løsning hvor den fremforhandlede konvensjonen mellom Norge og Finland ble inkorporert i sin helhet i den norske reindrifsløven. Det vises til Prop. 50 L (2015-2016)

<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Saker/Sak?p=64430>

*Til møtet i Saariselkä oversendte den norske delegasjonen to ulike konvensjonstekster som underbygger den norske delegasjonens tolking av begrepet "topografiske forhold". Den ene er den konvensjonsteksten som forelå våren 2014 og før forhandlingsmøtet mellom delegasjonslederne den 18. juni 2014. Den andre er forhandlingsresultatet fra dette møtet. I den første versjonen lå det inne at gjerdet mellom Angeli og gamle Karigasniemi skal oppføres på finsk side av grensen. Videre skal gjerdet sett ut i fra de topografiske forholdene og **bebyggd areal** oppføres så nær grensen som mulig.*

*For å sikre at gjerdet fra Angeli til gamle Karigasniemi ble bygd så nærme riksgrensen som mulig sett ut fra terrengforholdene, ble man enige under forhandlingsmøtet den 18. juni at **bebyggd areal tas ut som et kriterium i vurderingen av plasseringen av dette gjerdet**. Videre valgte man i artikkel 5 å påpeke at Reingjerdekommissjonen skal ut fra de topografiske forholdene sikre at gjerde mellom Angeli og Gamle Karigasniemi oppføres så nære riksgrensen som mulig. Enigheten fra forhandlingsmøtet den 18. juni ble*

innarbeidet i den endelige konvensjonen. Dette var fra norsk side en helt avgjørende forutsetning for å gå med på at riksgrensen skal utløse konvensjonens bestemmelser på den aktuelle strekningen og ikke reingjerdet.

Med bakgrunn i resultatet fra forhandlingsmøtet den 18. juni hvor bebygd areal ble tatt ut som et vurderingskriterie, ber vi om at den finske delegasjonen nå gjør rede for hva som ligger til grunn for den utvidede tolkingen som er innarbeidet i den finske gjennomføringsloven. I samsvar med enighet fra siste kommisjonsmøte ber vi om at en slik dokumentasjon oversendes den norske forhandlingsdelegasjonen i forkant av møtet den 5. mars.

Leder av den norske delegasjonen

Morten Floor

2. Hallituksen Esitys 143/2016 vp / Regjeringens proposisjon 143/2016 rd

Hallituksen esitys eduskunnalle poroaitojen rakentamisesta ja kunnossapidosta sekä muista toimenpiteistä porojen estämiseksi pääsemästä toisen valtakunnan alueelle Norjan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laeiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta sekä poronhoitolain muuttamisesta.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi poroaitojen rakentamisesta ja kunnossapidosta sekä muista toimenpiteistä porojen estämiseksi pääsemästä toisen valtakunnan alueelle Norjan kanssa Karasjoella 9 päivänä joulukuuta 2014 tehdyn sopimuksen.

Sopimuksen tarkoituksena on estää porojen pääsy Suomen ja Norjan välisen rajan yli. Sopimuksen sisältö vastaa pääpiirteissään aikaisempaa vastaavaa sopimusta Suomen ja Norjan välillä.

Merkittävimmät muutokset ovat uusien aitojen rakentaminen Inari- ja Tenojokilaaksossa sekä porojen rajanylitykseen liittyvän selvitysmenettelyn yksinkertaistaminen ja sujuvoittaminen.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

ja sopimuksen soveltamisesta. Poroaidan ylläpitämistä koskevia säännöksiä

täsmennettäisiin ja säädettäisiin sopimuksen toimeenpanosta vastaavasta viranomaisesta.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi poronhoitolakia. Muutokset koskisivat säännöksiä valtakunnan rajalle rakennettavista aidoista.

Esitys liittyy valtion vuoden 2017 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä päivästä, jona jälkimmäinen

sopimuspuoli on ilmoittanut toiselle sopimuspuolelle sopimuksen hyväksymistä koskevien

kansallisten menettelyjen loppuunsaattamisesta. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston

asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee voimaan.

...

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av avtalet mellan Finland och Norge om uppförande och underhåll av rengärden samt andra åtgärder för att hindra att renar kommer in på det andra rikets område och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet och om tillämpning av avtalet samt till lag om ändring av renskötsellagen.

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att riksdagen godkänner det avtal mellan Finland och Norge om uppförande och underhåll av rengärden samt andra åtgärder för att hindra att renar kommer in på det andra rikets område som ingicks den 9 december 2014 i Karasjok.

Syftet med avtalet är att hindra renar från att ta sig över gränsen mellan Finland och Norge.

Avtalet motsvarar i huvuddrag det tidigare motsvarande avtalet mellan Finland och Norge. De viktigaste ändringarna är att nya gärden ska byggas i Enare och Tana älvdal samt att utredningsförfarandet i anslutning till att renar tar sig över gränsen görs enklare och smidigare.

Propositionen innehåller ett lagförslag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet och om tillämpning av avtalet. Bestämmelserna om underhåll av rengärden preciseras och det anges vilken myndighet som ansvarar för genomförandet av avtalet.

Dessutom föreslås det ändringar i renskötsellagen. Ändringarna gäller bestämmelserna om gärden som ska uppföras vid riksgränsen.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2017 och avses bli behandlad i samband med den.

Avtalet träder i kraft trettio dagar efter den dag då den senare parten har meddelat den andra parten att de nationella förfarandena för godkännande av avtalet har slutförts. Lagarna avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet samtidigt som avtalet träder i kraft.